

UKD 553.98.233.2/982.233.2 : 551.736.3 : 550.834.5(438—15) Nowa Sól)

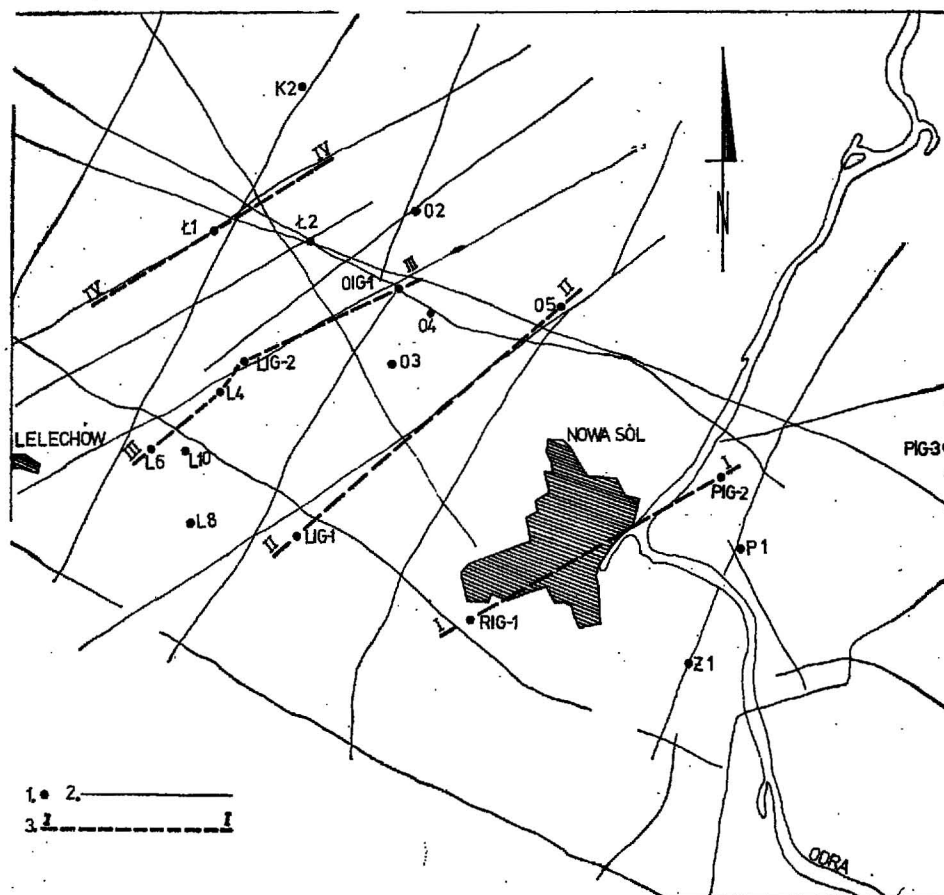
i SE-NW. Złoża bituminów wiąże się z wąską strefą uskokuową o kierunku SSE-NNW, uznając je za złoża typu szczelinowego. Zwraca się w tym modelu uwagę na zupełny brak pierwotnej porowatości dolomitu głównego zniszczonej procesami diagenetycznymi (5, 6).

Dwa pierwsze modele wiążą się z hipotezą o halotektonicznej genezie podstawowych deformacji dolomitu głównego, trzeci natomiast model zdecydowanie ją odrzuca, wskazując jako przyczynę ruchy epejrogeniczne podłoża oraz potriasową tektonikę kompresyjną. W wyniku tej ostatniej powstałyby uskoki odwrócone o kierunku SSE-NNW i normalne, częściowo o charakterze przesuwczym o kierunku SW-NE (5).

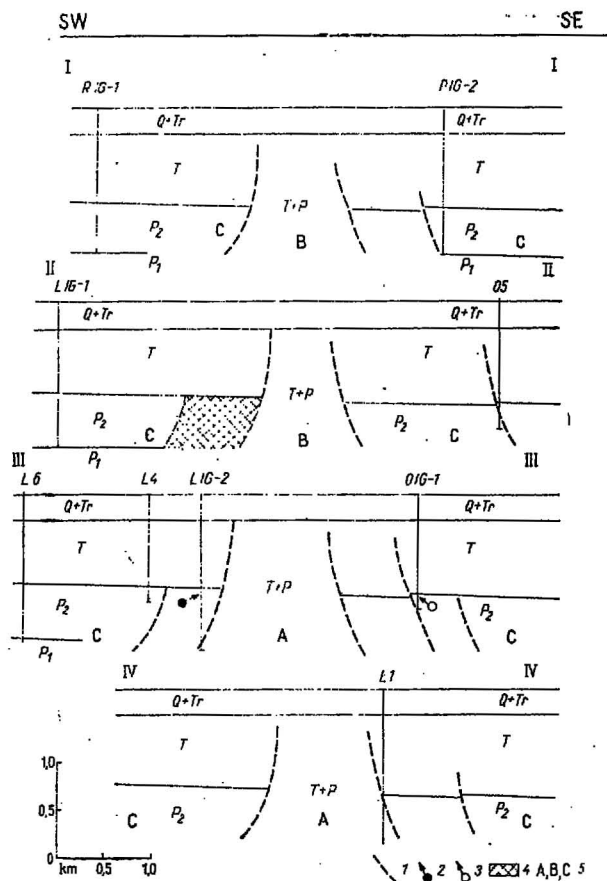
UWAGI O NOWSZYCH MATERIAŁACH PODSTAWOWYCH

Materiały sejsmiczne są rezultatem prac wykonanych w latach 1962—1974, przede wszystkim przez PPG Warszawa. Były to badania refleksyjne. W 1969 r. wprowadzono na omawianym terenie po raz pierwszy metodykę pokryw wielokrotnych, co znacznie podniosło jakość uzyskiwanych wyników, jakkolwiek nadal występowały poważne trudności z korelowaniem refleksów pochodzących z utworów cechsztynu (P2). Dość gęsta siatka otworów wiertniczych

3. Model szczelinowy. Zakłada się istnienie trzech systemów uskoków o kierunku SSE-NNW, SW-NE

544

Ryc. 2. Przekroje geologiczne przez strukturę Nowej Soli.

1 — dyslokacja, 2 — złożo ropy naftowej, 3 — złożo gazu ziemnego, 4 — przypuszczalne złożo bituminów, 5 — różne obszary facjalne cechsztynu (P2).

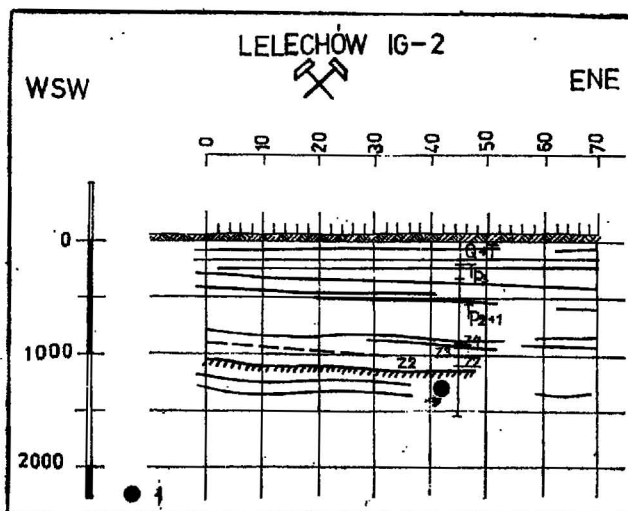
jest związana z realizacją prac rozpoznawczych stwierdzonej koncentracji soli potasowych starszych (K2) i młodszych (K3) oraz przejawów i przemysłowych koncentracji bituminów. Wiercenia były prowadzone przez przemysł naftowy i Instytut Geologiczny.

WYNIKI REINTERPRETACJI MATERIAŁÓW GEOLOGICZNYCH ROPONOŚNEGO REJONU NOWEJ SOLI

Punktem wyjścia reinterpretacji materiałów geologicznych dotyczących omawianego obszaru było stwierdzenie na profilach sejsmicznych strefy uskokuwej o kierunku SE-NW (ryc. 2, 3), równoległej do granicy monokliny przedsudeckiej z blokiem przedsudeckim. Założenia tej strefy, jak i stopni uskokuwej antytetycznych, ograniczonych uskokuwej antytetycznymi o przebiegu równoległym do omawianej strefy oraz uskokuwej o kierunku SSW-NNE, są przedpermie. W czasie sedimentacji osadów cechsztynu poszczególne strefy tektoniczne zaznaczyły się jako strefy odmienionych obszarów facjalnych (ryc. 2) (5—7).

Przemysłowych koncentracji bituminów można się spodziewać w miejscach obecności stopni uskokuwej antytetycznych, przylegających do omawianej strefy tektonicznej, ograniczonych śródczechsztyńskimi uskokuwej antytetycznymi (ryc. 2). Stwierdzone dotychczas przemysłowe koncentracje węglowodorów są związane z takimi obszarami. Przykłady podobnych pułapek przytacza Kisłowski (2) i Levorsen (4). Wydaje się konieczne ukierunkowanie poszukiwań złoża ropy naftowej i gazu ziemnego na omawianym obszarze monokliny przedsudeckiej. Profile sejsmiczne są bardzo ważną pomocą przy lokalizowaniu sygnalizowanych pułapek (ryc. 3).

Chciałbym podziękować doc. dr Zbigniewowi Wernerowi za cenne uwagi i wskazówki.

Ryc. 3. Złożo ropy naftowej Lelechów na przekroju sejsmicznym.

1 — złożo ropy naftowej.

LITERATURA

1. Dźwiniel J. — Budowa geologiczna północno-zachodniej części monokliny przedsudeckiej na podstawie badań geoelektrycznych. Nafta, 1963, nr 3, 4.
2. Kisłowski A. — Regionalna tektonika transwersalna w zagadnieniu powstawania koncentracji węglowodorów na Przedgórzu Karpat. Ibidem, 1969, nr 1.
3. Karnkowski P. — Perspektywy odkrycia złoża ropy naftowej i gazu w południowo-zachodniej Polsce. Prz. geol., 1971, nr 4.
4. Levorsen A. J. — Geologia ropy naftowej i gazu ziemnego. Wyd. Geol. 1972.
5. Podemski M. — Sedymetacja cechsztyńska w zachodniej części monokliny przedsudeckiej na przykładzie okolic Nowej Soli. Pr. Inst. Geol., 1973, t. 71.
6. Podemski M. — Wyniki dotychczasowych badań soli potasowych w strefie przedsudeckiej. Prz. geol., 1974, nr 1.
7. Podemski M. — Nowa interpretacja budowy tektonicznej struktury Rybaki, Kwart. geol., 1974, nr 1.
8. Sokołowski J. — Charakterystyka geologiczna i strukturalna obszaru przedsudeckiego. Geol. Sudetica, 1967, vol. 3.
9. Sokołowski J. — Rola tektoniki salinarnej cechsztynu w modelowaniu pokrywy mezozoicznej. Biul. Inst. Geol., 1972, nr 252.

STEFAN DAWIDOWSKI

Zakład Złóż Soli i Surowców Chemicznych IG

OBCENE ROZPOZNANIE KONCENTRACJI SOLI POTASOWYCH MŁODSZYCH (K₃) W OKOLICY NOWEJ SOLI I PERSPEKTYWY ICH GOSPODARCZEGO ZASTOSOWANIA

UKD 553.632.041/042 : 551.736.3(438—15)

Niniejszy komunikat jest uzupełnieniem pracy M. Podemskiego z 1974 r. (2) omawiającej wyniki dotychczasowych badań soli potasowych w strefie przedsudeckiej. Prace wiertnicze i geofizyczne wykonane w ostatnich latach dostarczyły nowych materiałów dotyczących wykształcenia soli potasowych młodszych (K₃). Wyniki tych prac są następujące: